

ikke udtale sig bestemt om, men ved en tidligere Lejlighed havde han truffet Foranstaltning til at indkalde 20 000 Mand, og nu havde det ærede Medlem Hr. P. Munch indkaldt 60 000 Mand. Det vil sige, at den højtærede Minister gav det Udseende af, at hvis han havde været Forsvarsminister, vilde han have indkaldt betydelig færre. Det er den Agitation, som jeg synes er saa — jeg ved ikke, hvad jeg skal sige, hvis jeg bruger det rigtige Udtryk, bliver det paatalet af Formanden. Jeg synes, det er en Politik med dobbelt Bund, for den højtærede Minister ved jo meget vel, baade at der ikke var blevet indkaldt færre, og at der ikke var blevet brugt færre Penge under Verdenskrigen, hvis det havde været den højtærede Minister, der havde staaet i Spidsen for Forsvaret. Vi ved, at Hærens Ledelse ønskede fuld Mobilisering, vi ved, at den nuværende højtærede Kirkeminister, det ærede Medlem Hr. J. C. Christensen, ønskede fuld Mobilisering, det har han selv vedkendt sig, skrevet i sit Blad. Tror saa den højtærede Minister, at *han* havde faaet Lov til at nøjes med at indkalde 20 000 Mand? (*Forsvarsministeren* [Klaus Berntsen]: Ja, det tror han.) Saa skal jeg fortælle lidt om, hvilke Erfaringer den højtærede Minister selv har gjort.

Den Gang den nuværende Statsminister forelagde Militærlovene i 1909 her paa Rigsdagen og gjorde det i saa højtidelige Vendinger som de før citerede, stod den højtærede nuværende Kirkeminister op og sagde: Ja, men saadan synes jeg nu ikke, det bliver der ikke noget af; og saa blev der ikke noget af det. Det var ved en anden stor Begivenhed, de gamle Moderate blev taget til Naade af Reformpartiets mægtige Formand, men det var med betinget Benaadning. I 1909 maatte den nuværende højtærede Statsminister vige som Forsvarsminister, fordi han tillod sig at fremsætte Forslag, der ikke fandt Naade for den nuværende højtærede Kirkeministers Øjne. Den højtærede Forsvarsminister kom, da han var Indenrigsminister, med et Grundlovsforslag, der heller ikke fandt Naade for den nuværende højtærede Kirkeministers Øjne. Hvordan gik det med det? Ja, det gik saaledes, at han fik at vide, at det blev der ikke noget af. Nu kom den højtærede Minister forleden med nogle forblommede Udtalelser, men

jeg ved, at den højtærede Minister ikke vil staa op og sige, at naar han i 1913 stejlt fastholdt at sige nej til Opfordringen om at fortsætte, saa var det, fordi han uden Vaklen var klar over, at saadan skulde hans Stilling være, nej, saa var det simpelthen, fordi en Mand stod bag ved og sagde: Du maa ikke, vi er flere, der taler med om den Ting, der skal ikke under den nye Grundlov staa en af de gamle moderate Folketingsmænds Navn, lige saa lidt som under Forsvarslovene af 1909! Ja, den højtærede Minister maa gerne ryste paa Hovedet, men saaledes var faktisk Forholdet. Derfor siger jeg, at naar den højtærede Kirkeminister og Hærens Ledelse vilde have fuld Mobilisering i 1914, saa ved enhver, at det ikke var blevet 20 000 Mand, det vil sige $\frac{1}{6}$ af fuld Mobilisering, men saa var det blevet betydeligt flere. Der vilde have været andre end Forsvarsministeren, der vilde have talt med om den Sag. Derfor forekommer det mig, at den højtærede Minister ikke skal komme med en saadan Udtalelse og prøve paa at faa nogen til at tro, at hvis *han* havde været Forsvarsminister i 1914, var der blevet anvendt færre Penge, end der blev.

Den højtærede Minister citerede en Udtalelse af General Palle Berthelsen, han sagde, at Berthelsen havde sagt til ham: Ja, den Gang De var Minister, maatte vi prutte om Tusinder, nu faar vi Millioner meget lettere, end vi fik Tusinder den Gang! Jeg antager nok, at en saadan spøgende Bemærkning kan være faldet, men den højtærede Minister kan umuligt have taget den alvorligt. Vil nogen tro, at General Berthelsen, der ikke var bange for at udtale sin Angst for, at vi havde en Forsvarsnihilist siddende som Forsvarsminister, skulde mene, at han var daarligere stillet, hvis han fik den højtærede nuværende Minister til at staa i Spidsen for Forsvaret? Det tror simpelthen ingen, og jeg kan heller ikke tænke mig, den højtærede Forsvarsminister selv tror noget saadant.

Den højtærede Minister sagde derefter, at naar vi skulde til at indrette vor nye Militærordning og træffe Bestemmelse om, hvor Soldaterne skulde ligge i Fremtiden, var det noget, vi selv bestemte, Tyskerne spurgte ikke os om, hvordan de vilde ordne sig, og vi spørger heller ikke dem. Deri er jeg fuldkommen enig med den højtærede